

І. Левницький

Проч з виборами!

08
20
2.2643
Політична бібліотека
Галицьких Українців Соціалістів-Федералістів.

27. 218.

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

Проч з виборами!

написав: І. ЛЕВИЦЬКИЙ.

Книжка перша.

0
ЛВІВ 1922.

X 805 +
X 806 (24c) 1

Політична бібліотека
Галицьких Українців
Соціялістів-Федералістів.

- 1) Проч з виборами!
- 2) Всесвітня федерація і Україна.
- 3) З ким нам іти?
4. Росія чи Польща, Рومунія чи Чехи?
- 5) Як виглядалаби самостійна республіка
Східна Галичина?
- 6) Чи може уряд Петрушевича збудувати
незалежну Галицьку державу?
- 7) Українські Зеднані Штати.
- 8) Чорноморська Федерація на чолі з У-
країною.
- 9) Федерація осередних держав Європи
і Україна.

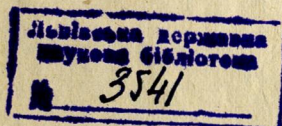
Дальші томики в друку.

Ширіть політичну бібліотеку

Галицьких Українців Соціялістів-Федералістів.

Замовляти можна у кожній книгарні у Львові.

Ціна кожного примірника 100 п. марок.

Проч з виборами!

По цілім краю лунає клич: „проч з виборами!“ Вийшов він насамперед від народовців а відтак повторили його всі панські партії Східної Галичини. На око здавалося, що увесь Український Народ злучився разом до виборчого бойкоту. Наші патентовані політики зтирали собі з радости руки і думали, що народ пішов за ними, що український хлібороб послухав без критики приказу з гори. Тимчасом між масами селян кипить! Люди питають себе, чому це так має бути? Чи має вже український мужик стратити все і стати невольником без найменших горожанських прав?

Партії, які звать себе аж „всенародними“ і всякі комітети, яких ніхто не вибирав, потрібують селянина тільки для своїх цілей. Коли однак ходить о шкіру українського мужика, о його долю, то партій і комітетів нема! Всякі ніби то „ширі“ українські політики знають запхати рільника тільки в біду а порадити не уміють.

Чому всі, так звані народні партії, вдарили в один дзвін „проч з виборами?“

Бо вони через свій нерозум програли на цілій лінії і тепер бояться народнього гніву!

Як було за Австрії?

Наші послы, політики, ширі Українці і ріжні комітети за „австрійські гроші“, гонили селян всякими способами на війну служити цісареві! Ран жовнірських, страждань по окопах, по таборах виселенців і інтернованих наші пани не бачили. Преспокійно сиділи у Відни і брали за хлопську шкіру гроші! Вони запродали Січових Стрільців і зробили з них прибічну гвардію Габсбургів! А чи було це

для народу хосенне? Що за свої великі труди і самопожертвования народ мав? Чи не ліпше булоби робити так, як Чехи і масами переходили на другий бік? Сли бувби хто за Австрії поважився таке сказати, то наші пані політики-патріоти булиби на першій гилі-ці його повісили і зрадником назвали так, як це й тепер роблять, коли хто народови правду каже! Опріч австрійського цісаря і німецького Вільгельма наші панські продажні політики нічого більше не бачили, тільки вірно підданьчо сповнювали їх поручення на шкоду українського народу!

Коли в році 1918 Австрія розпадалася, то український народ переняв без нічиєї помочи по Австрії владу. Наші посли і політики сиділи тоді преспокійно у Відни і очікували що буде, а властиво, що скаже цісар! Інші народи творили військові організації а наші „премудрі“ політики не тільки що не помагали творити, але шкодили і заказували! Коли то дня 26/9. 1918 кілька військових Українців зійшлося у Відни в товаристві Січ на нараду, щоби застановитися над можливою революцією в Австрії і створити на взір інших народів військову організацію, то ось що сказав присутний тоді на зборах представник українського парляментарного клубу Др. Степан Смаль-Стоцький: „Не ма ніякої революції; є ще парлямент і цісар! Хочете щоби вас повивішували? За ніяку організацію і революцію я чути не хочу!“ По цих словах встав, надів шапку і опустив збори. Йому на вихід сказав поручник Дмитро Катамай, під якокого проводом відбувалася нарада таке: „Наші старі політики були дурнями, є дурнями і остануть дурнями!“ Цим образився також полковник Варивода і вийшов. Прочі дальше під проводом пор. Дмитра Катамая радили, створили ширшу військову організацію і вислали своїх делегатів до українських полків. Запам'ятай собі Український Народе добре ці історичні слова Стоцького і Катамая! Воробці цвіркали смерть Австрії, а наші сліпі проводирі-посли не хотіли цього бачити! Так ладилися вони від-

Бирати по Австрії владу і так дбали за народ! А чи ліпше вони тепер роблять?

Цього поручника Катамая, який одинокий сотворив військову організацію і збірну станицю у Відни наша „преславна“ влада заарештувала в Станиславові, держала в тюрмі і zdeградувала до рядовика, хиба тільки за це, що його пан „диктатор“ боявся! Про перші початки військової організації написав Іван Німчук і видрукував це в „Українськiм Прапорі“ у Відни. Все написав дуже гарненько, тільки забув чомусь подати цей так важний для зрозуміння мудрости наших політиків епізод! Чи така коротка пам'ять у Німчука, який прецінь був на згаданих зборах і найбільше кричав: воювати! Так то фальшиво представляють пани народови свою діяльність!

Посли, пани-політикианти і всяка проча патріотична сволоч зіхалася до Галичини далеко пізнійше на „готове“. Як вже не стало ані Австрії, ані цісаря, тоді і наші представники по довгих ваганнях рішилися на „ласкавий“ виїзд до Галичини.

Що діялося за української влади?

Чесні, порядні і ретельні люди, як офіцери так і мужва стояли на фронті. Всякі танки і підтанки „фаміліянти“, учені але — не друковані — дураки вибирались отаманами, сотниками, а при цiм нічого не розуміли, нічого не вміли, тільки вводили в наші ряди непорядок і зіпсугтя. Дівчата по провінціональних забавах четарів іменували а кождий підпанок творив собі „республіку“! Все кинулося на „гандель“ і паскарство! Мов чорні кружки кинулися на спекуляцію, почавши від міністра а скінчивши на писарю в запілля! Кождий хотів стати від разу мільонером! Найпоплатнійша була спекуляція нафтою. Попи просили і діставали по два вагони нафти до „вічної“ лямпки! Нафтовий диктатор Вітик пиячив цілими ночами а гроші летіли в повітря. Настало нечуване хабарництво. Селян обдертих гнали пани з запілля на фронт. Ко-

ли який хлоп лишився в запілю, то мусів дати панови „хабаря!“ Хтож цього не знає? Кожний справедливий селянин знає найліпше, як то було. Цей обдертий голодний мужик сидів на фронті а пани в заціллю паскували, пиячили, крали, в карти грали і дівчат любили! Така то була „республіка“ і так вони воювали!

Чи треба було воювати!

Наш край, Східна Галичина, хліборобський. Не маємо майже ніякого фабричного промислу. По Австрії рівнож нічого не осталось. Не було подостатком ані убрання, ані воєнного матеріялу, ані хліба. Народ знищений чотиролітною війною бажав відпочинку. Кожний відповідальний і сумлінний державний муж, знаючи такі невідрадли відносини зробивби мир. Однак наші герої запілля не хотіли цього бачити. Воювали на всі боки: з Польщею, Росією, посилали експедицію на Угорську Україну і задиралися з Румунами! До цього всего не злучилися відразу з Великою Україною, тільки вели собі свою домашню політику. Сталось таке, якого ані один народ ніколи не мав! Була Західна Українська Республіка і Східна. Одні і другі провадили осібну політику. Людям чужим тяжко було це зрозуміти. Як то, питає чужинець, є два Українські Народи? Досить того, що був тільки сором і сміх перед світом.

Такто минав день за днем. Число ворогів росло а наші ряди слабли і рідли. Недоставало примітивного воєнного матеріялу ані лікарства. Закупочні місії, яких вислав уряд за границю, а особливо і традиційно до Відня, не привозили нічого. Пани закупочники гуляли собі у Відни до схочу, вганяли за „гарними“ дівчатами — возили всякі повійниці автомобілями, тратили багато народнього гроша і по кількох тижнях гуляння вертали з нічим! А деякі сидять і купують ще й доси у Відни! Славні закупочники оправдувалися тим, що уряд австрійської республіки не дає дозволу на вивіз! Між тим спекулянти возили до Га-

личини цілими вагонами різний крам і якось позволення на вивіз діставали! Протекція і фамілійні згляди грали першу роллю. Знання — не входило в рахубу, а кождий осел, що мав плечі, ставав тим, чим сам хотів!

Під напором полських військ, з плачем у голоді і холоді, в нужді та нещастю покидали наші війська рідну Галичину. Настала трагедія, яку міг кождий мислячий чоловік предвидіти. Нужда, пошести і ворожі кулі нищили ряди війська, цвіт народу, найкрасших синів і батьків; бо всяка дрань і сволоч, яка тепер за героїв уходить, та має охоту дальше панувати — диктувати, схоронилися завчасу у безпечне місце! Що робить в тій нещасній трагедії „славний“ диктатор? Продає нашу армію московському чорносотенцеві, царському генералови Денікинови! На це вів він наші війська на Велику Україну, щоби зрадити і запродати в московську неволю? По упадку Денікіна втікає славний і мудрий уряд до Відня, де й доси диктує а народ лишився на загибель! Пощо було це робити? Чи треба було по трупах і трудах переходити ціле море мук і горя, щоби в кінці вернути з нічим? Це була „премудра“ політика і тактика: Галицька Армія била большевиків і робила місце полським військам, які йшли рівнож на большевиків! В той час треба було погодитися або з Польшею, або з большевиками і це булоби розумне діло. Але у наших верховодів розуму дасть біг! Тепер цей уряд Петрушевича робить угоду і союз з большевиками! Таж це самеміг він зробити ще в 1918 році! Треба було аж кілька крови пролляти? Така злочинна робота зовеся: „народною політикою!“ Так далі не сміє бути! Досить запродувати народ!

Чекайте до кінського Петра.

Галицьку державу запропастили:

- 1) Всякі „всезнайки“, що бралися до таких діл, на яких так розумілися, як вовк на звіздах.
- 2) Спекулянти і хабарники.

3) Дипльомати без очий, ух і розуму.

4) Премудрі політики, що уміють тільки кричати, але по дурному.

До великої хвилі всі вони не доросли. Україну завалили не Поляки і не большевики, тільки самі Українці і то — дуже щирі! Це саме сказав і написав у „Громадськiм Вістнику“ проф. Крип'якевич. Однак це було написано для панів, бо хлоп „Громадськ. Віст.“ не читає. Але най Бог боронить сказати правду народови!

Тепер ті диктаторі та всякі комітети в яких сидить та сама сволоч, яка Україну запропастила, бо красші сини народа полягли, а оставші ще й доси пробувають в неволі, хоче й далі диктувати і водити народ за ніс! Коли вже все загирили, то ті премудрі панови кажуть народови: „сиди Іване на печи, заложи руки і чекай аж пироги самі залетять тобі у рот!

Терпеливість Українського Народу звісна цілому світові. Український мужик чекає, чекає і чекає: від конференції до конференції а справа Галичини як стояла на мертвій точці так і стоїть! Українська так звана „народня преса“ обіцяє все щось нового, пише що наша справа добрестойть і буде вирішена в нашу користь, але аж — на кінського Петра! Обіцяв пан кожух, тепле його слово!

Слиби Антанта дійсно була справедливою, то давно рішилаби приналежність Східної Галичини. Також заказалаби переводити вибори. Цеж прецінь ясне. Однак антанта ані одного ані другого не робить!

Колиби Український Галицький Народ був вибрав собі за диктатора найдурнішого неграмотного мужика, то ця проста людина булаби повела справу далеко краще! В так безвихіднім положенню бувби кожний совісний і відповідальний чоловік нічого иньшого не зробив, тільки би погодився був з Польщею, бувби злучився з військами У. Н. Р., це є Петлюри і разом спільними силами пішовби на большевиків. Тоді можна було легко розбити тих злочинців. Можна було збудувати при помочи Польщі велику, сильну

Україну і сьогодні Український Народ був би народом, а не невольником московських катів і їх заушника ромунського цыгана Раковського!

Що нам робити?

На це питання не легко відповісти. Кожний скаже: треба робити це, що для нас найліпше? Але як взятися до діла? — Коби ми мали розумних політиків, добрих майстрів прибудові власної держави, то справа була би не зайшла в таке безвихідне і безрадне положення. Тимчасом надії нас завели! Ми вже згадували, що наші парламентарні послы за Арстрії не хотіли навіть чути про якусь проти австрійську організацію і не приготували нічого до переняття в краю власти по Австрії. Це що було, зробили самі селяни без них, а вони прийшли на готове тільки „панувати“. Колиб однак були вони розумно і чесно вели нашу молоду державу, то не було би прийшло до катастрофи. Нажаль розуму у наших провідників ніколи не було. Все що вони зачали робити не скінчили, а що задумали робити було запізно. Ці люди і тепер „диктують“ і нічим більше не сердяться, тільки тим що селяни починають самі думати, що робити! Наші премудрі голови клепчуть народови раз у раз! **Хлопе не мішайся до політики, бо ти нічого не розумієш!** Чому то ці „заступники“ таке кажуть? Вони бояться що селяне пізнають їх блуди, їх дурну, шкідливу роботу, та зачнуть дбати про долю самі так, як цього треба і як будуть уважати за хосенне. Вони не хочять лишитися без народа і думають, що найліпшим **средством боротьби за волю є страшити і вмовлювати, щоби селяни сиділи тихо і не робили політики.**

Коли Польща перепроводжувала конскрипцію, то наші політики казали нам не брати участі в конскрипції. Що з цього вийшло? Польща перевела конскрипцію, мужики сиділи по арештах, в наші села поприходило військо, а жандарі били нас до крови.

Чи допомогло це що? Чи уступилася і принайме словечком що проти цього сказала антанта? Ні! А шкода з конскрипційного бойкоту велика. Ми конскрипції не допильнували. Богато з нас до конскрипції не вписано а багато з нас позаписували полські урядники за Поляків. Конскрипція пішла у світ. Після цієї конскрипції виходить, що у Східній Галичині є половина Поляків а в деяких повітах навіть більше як половина! Колиб ми були наших мудрих голов не послушали і конскрипції допильнували, то цілий світ бувби видів, що нас тут є більше і мимо полських конскрипційних штучок ми показалиби були нашу справедливую більшість.

Що більше: навіть сам уряд Петрушевича мігби був на таку конскрипцію покликатися і сказати світови: Дивіться! Конскрипцію робив сам полський уряд і навіть після неї виходить, що в Сх. Галичині є переважна більшість Українців! Другою справою була данина. — Оминула вона може кого? Що допомогли протести Петрушевича? Чи не наказували нам наші мудрі політики не платити данини? Чи не били нас за данину? Чи не поплатили ми величезні кошта екзекуції і процентів проволоки? Чи не ходили по хатах жандарми і чи не тягли послідну кожушину за данину? — Нашим політикам добре було з Відня диктувати і заказувати, бо їх не боліла від буків спина і їх до арешту ніхто не замикав. Якаж користь із цього, що ми стримувалися платити данину? **Хиба ця, що ми заплатили більше!** Ми поплатили кошта екзекуції, а в додатку набралися буків! Чи це мудра політика?

Селяни бачили із самого початку, що наші політики ще дуже зелені і що не доросли до керми державою. Вони були за Австрії вірними льокаями-посіпаками цісаря і такими остали до тепер. Слуга-раб ніколи не може здобутися на самостійну гадку і ніколи не пірветься до якогось рішучого діла. За Австрії вішали нас невинних Мадяри по деревах мов воробців, стріляли нас, рабува-

ли і палили наше добро. Тисячі селян інтернували Арстрійці невинно по Талергофах аще більші тисячі виселявали без потреби з краю по всяких Гміндах і т. п. на голод і нужду. Чи противилися цьому наші політики? Щирий народний політик, який стоявби за своїм народом не пішовби на вид такого безправя і злочину на поклін і службу до цього злочинця, в якого імени нас вішали і стріляли! Чи робили так політики иньших народів? Чи робив так теперішній президент чеської республіки Масарик? Наші політики-провідники і політиканти не бачили цього безправя і знущань, не противилися цьому, тільки співали на честь злочинця „Австрії“ гимни і за увесь час війни наказували нам: **Боротися аж до загибуну за цісаря!** А що доброго дав нам, Українцям, той їх добрий цісар? Чи не запродав він був нас Полякам і чи не була за Австрії така сама Польша в Галичині як нині? Чи є яка різниця між колись а тепер? Чи не били нас за Січі австрійські жандарми? Чи не замикали по тюрмах? Чи мали ми школи і повні права? Питаємо: за що, за яке добро казали нам наші політики битися за Австрію і за цісаря? Хиба за це єдине добро, що нас по тюрмах держали, що нас вішали, палили стріляли і над дітьми малими та жінками знущалися! В той час, коли злочинна Австрія наш народ огнем і мечем нищила, коли тюрми і шибениці скрипіли, то наші теперішні політики сиділи у Відні організували Укр. С. Стрільців, та радили над ратунком нашої убійниці Австрії. Чи виступив тоді хоч один з тих панів, який сміло сказавби ні: „**як довго Австрія вішає, по тюрмах замикає, бє, нищить і палить наші села, так довго ми, щирі заступники народа, такій державі помагати не можемо!**“! Такого смільчака не нашлося!

Коли один Українець, який в той час жив за границею, поважився був звернути увагу антанти на ці безправя Австрії, то „Діло“, яке виходило тоді у Відні, назвало цього чо-

ловіка: „запроданцем, хрунем, шпіоном і зрадником народної справи“!

Така то була політика наших матадорів колись, не иньшою є вона і тепер. Без серця і розуму використовують вони національні почування і ведуть політику на шкоду народу так, як і колись. Народ довго терпів, але тепер годі!

Польща розписала вибори. Наші політики „заказали“ брати участь у виборах. Але чому ці політики не запитали що селяни на це скажуть? Яку користь будемо із цього мати, або що це допоможе загальній справі у боротьбі за нашу власну державу? Ми знаємо, як цей премудрий бойкот скінчиться! Посли будуть вибрані, бо хруні в нас не перевелися і при допомогі випробуваних виборчих штучок вийдуть послами і будуть нас заступати у соймі проти нашої волі „наші найбільші вороги“. Ці „посли“ ухвалять **рекрута**, вони виступлять проти наміреної правительством Польщі автономії для Схід. Галичини, вони ухвалять і переведуть земельну реформу в звисний нам спосіб. А це: **розділять землю у Східній Галичині поміж заволоків-Мазурів**. Українські селяни позбудуться землі і будуть тихо чекати на: „ласку Божу“ на яке „Михайлове чудо“. Наші політики і пани будуть нас потішати: „**то Божа воля**“. Будемо чекати на „справедливість“ антанти, на „большевиків“, на Петрушевича і на поміч всіх святих! Між тим заволоки розгаздуються у нас, число Поляків побільшиться, нас стане не більше, тільки менше, а наші „політики“ вкінці з Поляками погодяться, возьмуть гроші вернуть до краю і будуть нас далше обіцянками дурити! Селяни втратять землю і натерпляться до того часу аж по вуха.

Політика бездільної боротьби це є „бойкоту“, дуже вигідна **попам**, **панам** і **урядникам** на полській службі. Ці патріоти і політики ніколи за народом не стояли, вони народ не організували, бож це труд, праця. Отож починати яку реальну роботу, це є відновлювати організації і виступати до вибор-

чої боротьби для таких панків за тяжко. Тому найліпшою тактикою їх боротьби є: **сидім тихо** — бойкотуймо, а антанта повидить, що ми такі чемні і сама нам дасть! — Блаженні віруючі!

Справа виборча не така то проста, як це нашим сліпим провідникам здається. Кинули вони клич: „**Проч з виборами**“! Добре, але що з цього вийде! Чи може послівне буде, або чи може цим на антанту поділаємо і вона звелить нашу справу прискорити! Ані одно, ані друге.

Подивімся, як робилися виборчі листи. Громадські писарі дістали наказ спорядити листи виборців. Ніхто цих лист не допильнував. Противно, кождий від цього ухилявся і не один хвалиться, коли його імя не записано у виборчій листі! От каже; „слава богу, що мене не записали до Поляків“. З числа управнених до голосовання в той спосіб записаних буде може яка одна пята частина. Особливо будуть записані на листі всі хруні, Поляки, і багато небіщиків, які з тамтого світа прийдуть голосувати. По голосованню почислиться перше: **Кілько було в окрузі управнених до голосування**. Друге: **Кілько голосувало і третє кілько здержалося від голосовання**. Коли листи фальшиво і недбало зроблені, то в кінці покажеться, що більше число виборців голосувало, а дуже мале число здержалося від виборів. Тоді цілий світ буде після рахунку видіти, що ми Українці, або є в меншости, або голосували. Противно, колиб наші пани були розумні, то вже як кажуть бойкотувати вибори, то принайме повинні би були наказати: „**догляньте виборчих лист**“! Уважайте, щоби кождий був записаний, щоби небіщики неголосували і щоби Поляки по сто разів не віддавали голос! Тоді і бойкот приніс би хосен, бо можна би показати світови рахунок: Дивіться: більше число управнених виборців не голосувало а тим самим вибори є шахрайські і послі не важні.

Щоби здобути належні права і бути свободним то мусимо:

1) Не слухати і не йти мов які прихвостні за дурною і шкідливою паламарською та рабською політикою трудовиків і їх спільників.

2) Скликувати в кождім селі віча і політичні наради.

3) Лавою стати до виборчої урни.

Щойно тоді зможемо рішити свою долю. Хай кліка неробів не думає, що Український Нарід це барани і що буде все йти за ними сліпо, без власної думки. Запитаймо тільки, чи хосеннійше і ліпше, як проти нашої волі будуть заступати нас: **хруні і обшарники**, чи ліпше буде коли ми виберемо своїх заступників, які цілим світом потрясуть за наші кривди і які нічого не злякаються. Тоді власне рішилабися справа нашого краю на нашу користь. Ніколи бездільностию і лінивством наших прав не здобудемо, тільки втратимо і те, що ми вибороли за Австрії. Прочитайте добре цю книжочку, яка є осторогою перед ще більшим лихом, яке тепер завдяки політики наших „премудрих“ провідників, на нас чигає Беріться до діла!

Бойкот виборчий видали ті самі людці, які запропастили державу. Вони пішли на службу полській шляхті. Прещінь полські обшарники не хочуть, аби Українці мали своїх заступників. Для нас не ма иньшої ради, тільки лавою стати до виборчої урни і своїми голосами не допустити до того, щоб нас заступали непрошені опікуни.

Наша доля тоді поліпшиться, коли ми самі за себе пінемо думати. Все що до тепер робили наші дурні політики було зле. Це видить навіть сліпий. Також виборчий бойкот, це нічого иньшого тільки вода на млин полської шляхти!

Внуки наші та історія проклинає таких дурних політиків, як наші петрушевичівці і на їх голову хай впадуть проклони, стони та болі невинних людей, які завдяки їх авантурничої цолітики завели народ в ярмо!

Самостійна Східно-Галицька Держава не моглаби сама вдержатися. Булаби це хиба друга Австрія. Навіть сам Петрушевич не ві-

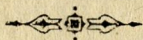
рить в можливість самостійної Галицької Держави, що він прилюдно сказав на нараді в Кам'янці Подільським, коли рішалася доля наша, а саме: з ким маємо іти, чи з большевиками, чи з Денікіном, чи з Поляками! Чорна сотня, наші ніби то політики рішилися за Денікіном! От цього то московського чорносотенця вибрали собі на „покровителя“ України! Чи-ж тепер не то саме? Чи московські большевики не такі самі чорносотенці?

Дорога до народного визволення і збудовання України лежить тільки в Союзі з Польщею. Ми мусимо з Поляками говорити і погодитися. А хто буде з ними говорити, сли не будемо мати в соймі наших правдивих заступників? Тому не ма що довго вагатися. Український Галицький Народ мусить взяти участь у виборах і вибрати собі послів, а ці вирішать нашу долю на нашу користь та на славу цілої Соборної України.

Тому, Браття, не даймо себе відстрашити всяким чорносотенцям, не даймо себе ошукати, не йдім добровільно в неволію ярмо, тільки:

Голосуймо

і вибираймо своїх українських послів, а як таких не ма, то вибираймо собі й полських кандидатів, але таких, що стоять за Українським Народом, що знають наші болі і наші потреби. Идім разом з полською демократією, селянством і робітництвом до спільної перемоги в ім'я справедливості, рівності і братерства.

0,45
(1986)

27.218

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

Бібліотека державної
наукової бібліотеки
3541

ра 3541

І. Левницький

Проч з виборами!